

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษา
ประธานกรรมการและผู้แทนครูในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนทั้งสิ้น 237 คน
จาก 79 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน ใช้แบบสอบถามจำนวน 237 ฉบับ สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
ได้ทั้งสิ้น 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.94 ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล พบว่า
มีความสมบูรณ์ทุกฉบับจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน
ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อ
การจัดการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ
ขนาดของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดและที่ตั้งของโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนคน	ร้อยละ
1. ขนาดของโรงเรียน		
1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 120 คนลงมา)	99	44.00
1.2 โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)	111	49.33
1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป)	15	6.67
รวม	225	100
2. ที่ตั้งของโรงเรียน		
2.1 ในเขตเทศบาล	24	10.67
2.2 ในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	156	69.33
2.3 ในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา)	45	20.00
รวม	225	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามตามขนาดของโรงเรียนจำนวนมากที่สุดคือโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 49.33 รองลงมาได้แก่โรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 44.00 และโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 6.67 และจำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) ร้อยละ 69.33 รองลงมา คือโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) ร้อยละ 20.00 และโรงเรียนที่ตั้งในเขตเทศบาล ร้อยละ 10.67

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2**

ในส่วนนี้จะนำเสนอผล การวิเคราะห์การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ในภาพรวม
และรายละเอียดของแต่ละด้าน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากรของ
สถานศึกษาและชุมชน 2) การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดมทรัพยากรจาก
ชุมชน 3) การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่น ๆ จากท้องถิ่น 4) การสร้าง
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา 5) การบริหารทรัพยากร
อย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ตารางที่ 4.2 - 4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากร
จากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2

ด้าน	การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัด การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	การปฏิบัติ		
		X	SD	ระดับ
1. การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากร ของสถานศึกษาและชุมชน		3.58	0.62	มาก
2. การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือ ระดมทรัพยากรจากชุมชน		3.70	0.65	มาก
3. การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการ และอื่น ๆ จากท้องถิ่น		3.53	0.70	มาก
4. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา		3.80	0.63	มาก
5. การบริหารทรัพย์สินอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา		3.88	0.63	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.70	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมสถานศึกษา
มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70, SD=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับ
การปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติในระดับสูงสุดในด้านการบริหารทรัพย์สิน
อย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.88, SD=0.63$) รองลงมา
ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา
($\bar{X} = 3.80, SD=0.63$) และด้านที่มีการปฏิบัติในลำดับสุดท้ายได้แก่ การระดมทรัพยากรบุคคล
ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่น ๆ จากท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.53, SD=0.70$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจาก
ท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่ง
ทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน

รายการ	การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่ง ทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน	การปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1	การศึกษาสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาและชุมชน ด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลทั่วไป ศักยภาพ ความต้องการ แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่นและแนวทางการจัดการ ศึกษาเป็นต้น	3.88	0.65	มาก
2	การศึกษาสภาพผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ฐานะทางเศรษฐกิจ ผลงานและรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียน	3.83	0.69	มาก
3	การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การเรียน การวิจัยในชั้นเรียน	3.82	0.76	มาก
4	การศึกษาสภาพการบริหารจัดการในด้านสภาพและ บรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับผู้ปกครองและชุมชน	3.98	0.69	มาก
5	การศึกษาและดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานในด้าน คุณภาพผู้เรียน คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน	3.88	0.72	มาก
6	การจัดทำข้อมูล/ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนได้ เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน พระสงฆ์ ผู้นำชุมชน	3.62	0.86	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่ง ทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน	การปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
7. การจัดทำข้อมูล/ทะเบียนทรัพยากรที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น น้ำตก ป่าไม้ สัตว์ป่า เป็นต้น		3.24	0.96	ปานกลาง
8. การจัดทำข้อมูล/ทะเบียน โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่ต่าง ๆ ที่สามารถให้นักเรียนไปศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ เช่น วนอุทยาน โบราณสถาน ศาสนสถาน โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น		3.12	0.69	ปานกลาง
9. การจัดทำข้อมูล/ทะเบียนทรัพยากรทางสังคม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม คนตรี ที่เป็นเอกลักษณ์ และค่านิยมของท้องถิ่น		3.29	0.93	ปานกลาง
10. การจัดเก็บข้อมูลชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่นไว้ในสื่อรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีระบบ และสะดวกต่อการค้นหา เพื่อนำมาใช้ประโยชน์		3.10	0.86	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.58	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.58$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่ารายการที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุดได้แก่ การศึกษาสภาพการบริหารจัดการในด้านสภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ประกอบการและชุมชน ($\bar{X}=3.98$, $SD=0.69$) รองลงมาได้แก่ การศึกษาและดูแลติดตามผลการปฏิบัติงานในด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารจัดการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ($\bar{X}=3.88$, $SD=0.86$) และการศึกษาสภาพพื้นฐานของสถานศึกษาและชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลทั่วไป ศักยภาพ ความต้องการ แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่นและแนวทางการจัดการศึกษา เป็นต้น ($\bar{X}=3.88$, $SD=0.65$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่ การจัดทำข้อมูลทะเบียน โบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่ต่าง ๆ ที่สามารถให้นักเรียนไปศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ เช่น วนอุทยาน โบราณสถาน ศาสนะสถาน โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น ($\bar{X}=3.12$, $SD=0.69$) และรายการการจัดเก็บข้อมูลชุมชนและทรัพยากรท้องถิ่นไว้ในสื่อ รูปแบบต่างๆ อย่างมีระบบ และสะดวกต่อการค้นหา เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ($\bar{X}=3.10$, $SD=0.86$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากร
จากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการ
ร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน

รายการ	การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจ ในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การระดมข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของชุมชนที่มีต่อโรงเรียนให้ชัดเจนและจัดอบรม ให้ความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่ที่มีต่อโรงเรียน แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย		3.59	0.78	มาก
2. การกำหนดบทบาทของโรงเรียนให้เป็นโรงเรียน ของชุมชน จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ของชุมชนเพราะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ชุมชน จะต้องรับผิดชอบต่อความเจริญก้าวหน้าหรือ ความหลังของโรงเรียน		3.69	0.79	มาก
3. การเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา		3.96	0.78	มาก
4. การชี้แจงถึงความจำเป็นและข้อจำกัดต่าง ๆ ของ โรงเรียนแก่ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและให้ความ ช่วยเหลือในด้านทรัพยากรการศึกษาแก่โรงเรียน	3.98	0.74	มาก	
5. การจัดทำโครงการระดมทรัพยากรจากชุมชนและ ท้องถิ่นร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจในการระดม ทรัพยากรการศึกษา		3.68	0.89	มาก
6. การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองตลอดจนชุมชนอย่างต่อเนื่อง		3.88	0.76	มาก
7. การจัดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นผู้มีส่วนได้เสียให้การสนับสนุน		3.67	0.83	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจ ในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน	การปฏิบัติ		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
8.	การจัดกิจกรรม ปลุกจิตสำนึกให้เกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญในความเป็นเจ้าของ โรงเรียนแก่ชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อสถานศึกษา	3.70	0.80	มาก
9.	การแนะนำเรื่องการลดหย่อนภาษีให้แก่ผู้บริหารทรัพย์สิน และงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.27	0.99	ปานกลาง
10.	การประกาศเกียรติคุณผู้ให้การสนับสนุน ทรัพยากรการศึกษาแก่โรงเรียนและเผยแพร่ต่อ สาธารณชนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น หอกระจายข่าว วิทยุ กระจายเสียงหรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น	3.63	0.93	มาก
รวมเฉลี่ย		3.70	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่าการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการสร้าง ความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70, SD=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อยพบว่ารายการที่มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุดได้แก่ การชี้แจงถึงความจำเป็นและข้อจำกัดต่างๆ ของโรงเรียนแก่ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและให้ความช่วยเหลือในด้านทรัพยากรการศึกษาแก่โรงเรียน ($\bar{X} = 3.98, SD=0.74$) รองลงมา ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96, SD=0.78$) และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองตลอดจนชุมชนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.88, SD=0.76$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่ปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่ การแนะนำเรื่องการลดหย่อนภาษีให้แก่ผู้บริหารทรัพย์สินและงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.27, SD=0.99$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2 ในด้านการระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการ และอื่น ๆ จากท้องถิ่น

รายการ	การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่น ๆ จากท้องถิ่น	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	การร่วมวางแผนกับชุมชนในการสรรหาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิทยาการที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น	3.57	0.94	มาก
2.	การแต่งตั้งคณะกรรมการแสวงหาภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา	3.38	0.93	ปานกลาง
3.	การจัดทำข้อมูลและจำแนกแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับหลักสูตร เช่น วัดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศาสนา และศิลปะ ป่าไม้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านชีววิทยาและ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น	3.49	0.92	ปานกลาง
4.	การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นจากสาขาต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาทั้งในรูปแบบของการจัดการเรียน การสอนและการจัดกิจกรรมสนับสนุนอื่น ๆ	3.53	0.91	มาก
5.	การประสานงานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา กับ สถานศึกษา บุคคล องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ท้องถิ่น	3.46	0.90	ปานกลาง
6.	การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นมา ให้ความรู้แก่นักเรียนเช่น สถานีอนามัย สถานีตำรวจ สถานประกอบการ สำนักงานเทศบาล เป็นต้น	3.57	0.82	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่น ๆ จากท้องถิ่น	การปฏิบัติ		
		$\bar{x}$	SD	ระดับ
7.	การระดมเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์จากชุมชนและ ท้องถิ่นเพื่อนำมาส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพอนามัย ของนักเรียน เช่น โครงการอาหารกลางวัน บริการ น้ำดื่มในโรงเรียน กิจกรรมการแข่งขันกีฬา การจัด กิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น	3.82	0.83	มาก
8.	การจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา ของนักเรียนและสงเคราะห์นักเรียนที่มีความขาดแคลน ปัจจัยการเรียนและทุนทรัพย์การศึกษา	3.27	1.07	ปานกลาง
9.	การระดมทรัพยากรต่าง ๆ เช่น เงินทุน สื่ออุปกรณ์ การศึกษา เทคโนโลยี เป็นต้น จากชุมชนเพื่อนำมา ใช้ในการเรียนการสอน	3.56	0.98	มาก
10.	การนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน โดยการสอบถามบันทึกข้อมูลและฝึกปฏิบัติจริง เพื่อได้รับประสบการณ์ตรง	3.65	0.85	มาก
รวมเฉลี่ย		3.53	0.70	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่น ๆ จากท้องถิ่นของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.53, SD=0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อย พบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ การระดมเงินทุนและวัสดุอุปกรณ์จากชุมชนและท้องถิ่นเพื่อนำมาส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพอนามัยของนักเรียน เช่น โครงการอาหารกลางวัน บริการน้ำดื่มในโรงเรียน กิจกรรมการแข่งขันกีฬา การจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น ($\bar{X}=3.82, SD=0.83$) รองลงมาได้แก่ การนำนักเรียนไปศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยการสอบถามบันทึกข้อมูลและฝึกปฏิบัติจริง เพื่อได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X}=3.65, SD=0.85$) และการร่วมวางแผนกับชุมชนในการสรรหาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิทยาการที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57, SD=0.94$) และการเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียนเช่น สถานีอนามัย สถานีตำรวจ สถานประกอบการ สำนักงานเทศบาล เป็นต้น ($\bar{X}=3.57, SD=0.82$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการแสวงหาภูมิปัญญาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษา ($\bar{X}=3.38, SD=0.93$) และการจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนและสงเคราะห์นักเรียนที่มีความขาดแคลนปัจจัยการเรียนและทุนทรัพย์การศึกษา ($\bar{X}=3.27, SD=1.07$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจาก
ท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงราย เขต 2 ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
และการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา

รายการ	การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การสรรหาและเลือกบุคคลเข้าเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ร่วมกับชุมชนเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการได้ตามที่กฎหมายกำหนด	4.07	0.80	มาก	
2. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของชุมชน และท้องถิ่น	3.93	0.79	มาก	
3. การจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	3.95	0.93	มาก	
4. การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนนอกเหนือจาก การเรียนการสอน	4.12	0.77	มาก	
5. การจัดตั้งเครือข่ายเพื่อสร้างความร่วมมือและสนับสนุน โรงเรียน เช่น สมาคมนักเรียนเก่า สมาคมครู และผู้ปกครอง สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น	3.47	1.08	ปานกลาง	
6. การร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการพบปะกับผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และเข้าร่วมกิจกรรมหมู่บ้าน วัด กลุ่มปฏิบัติเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ	4.10	0.73	มาก	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน กับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{x}$	SD	ระดับ
7.	การส่งเสริมประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เช่น การเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนทางวิทยุ กระจายเสียง การทำแผ่นปลิวโปสเตอร์ เป็นต้น	3.68	0.83	มาก
8.	การจัดกิจกรรมให้โรงเรียนเป็นศูนย์ประชาคมและ ศูนย์กลางทางวิชาการของชุมชนเพื่อเปิดโอกาสให้ ประชาชนทั่วไปมาร่วมประชุมทำกิจกรรมต่างๆ และการฝึกวิชาชีพสำหรับประชาชน	3.45	0.92	ปานกลาง
9.	การกำหนดยุทธศาสตร์ให้โรงเรียนเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงมาสู่ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น ส่งเสริม และเผยแพร่ความรู้ใหม่แก่ชุมชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนและประเมินผล กิจกรรมชุมชน	3.37	0.91	ปานกลาง
10.	การกำหนดกิจกรรมให้ผู้บริหารและครูออกไป เยี่ยมเยียนบ้านนักเรียนเพื่อทราบข้อมูลและร่วมมือ กับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.91	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย		3.80	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$, $SD=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อยพบว่า รายการที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามาใช้บริการด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียนนอกเหนือจากการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.77$) รองลงมาได้แก่ การร่วมกิจกรรมกับชุมชนในการพบปะกับผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ และเข้าร่วมกิจกรรมหมู่บ้าน วัด กลุ่มปฏิบัติเพื่อสาธารณประโยชน์ต่างๆ ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.73$) และการสรรหาและเลือกบุคคลเข้าเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกับชุมชนเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งสามารถบริหารจัดการได้ตามที่กฎหมายกำหนด ($\bar{X}=4.07$, $SD=0.80$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่การจัดกิจกรรมให้โรงเรียนเป็นศูนย์ประชาคมและศูนย์กลางทางวิชาการของชุมชนเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปมาร่วมประชุมทำกิจกรรมต่างๆ และการฝึกวิชาชีพสำหรับประชาชน ($\bar{X}=3.45$, $SD=0.92$) และการกำหนดยุทธศาสตร์ให้โรงเรียนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่ชุมชนในด้านต่างๆ เช่น ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ใหม่แก่ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและประเมินผล กิจกรรมชุมชน ($\bar{X}=3.37$, $SD=0.91$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2 ในด้านการบริหารทรัพย์สินอย่างประหยัด คู้มค่า และเกิดประโยชน์ สูงสุดต่อสถานศึกษา

รายการ	การบริหารทรัพย์สินอย่างประหยัดคู้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{X}$	SD	ระดับ
1.	การวางแผนร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการใช้จ่ายงบประมาณและการใช้ทรัพยากรด้านต่าง ๆ	3.71	0.86	มาก
2.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการใช้งบประมาณและทรัพยากรของสถานศึกษา	3.66	0.87	มาก
3.	การจัดทำหลักฐานควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณและทรัพยากรของสถานศึกษาให้เป็นระบบและง่ายต่อการตรวจสอบ	4.09	0.71	มาก
4.	การร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับแผนงานและโครงการของสถานศึกษาหรือไม่เพียงใด	3.66	0.81	มาก
5.	การระดมความคิดและความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นในการแสวงหาวิธีการบริหารทรัพยากรรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในสถานศึกษา	3.69	0.81	มาก
6.	การปรับปรุงแผนงานและวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ของท้องถิ่นและชุมชน	3.84	0.71	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	บริหารทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	การปฏิบัติงาน		
		$\bar{x}$	SD	ระดับ
7.	การจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นของหมวดรายจ่ายตามสัดส่วนของงบประมาณที่ได้รับอย่างเหมาะสม	3.92	0.69	มาก
8.	การจัดทำระบบบัญชีของสถานศึกษาให้เป็นระบบบัญชีที่ดี ตรวจสอบได้ สามารถสะท้อนถึงต้นทุนของการจัดการศึกษาและสะดวกต่อการใช้สอย	4.01	0.72	มาก
9.	การจัดซื้อจัดจ้างเป็นระบบ ถูกระเบียบ โปร่งใส และมีหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้	4.22	0.70	มาก
10.	การวางแผนการใช้ การดูแลควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ทรัพยากร การศึกษาให้ตรงกับคุณลักษณะ ประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ	4.02	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย		3.88	0.63	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารทรัพยากรอย่างประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2 โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88, SD=0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการย่อยพบว่ารายการที่มีการปฏิบัติสูงสุดได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้างเป็นระบบ ถูกระเบียบ โปร่งใส และมีหลักฐานชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{x}=4.22, SD=0.70$) รองลงมาได้แก่ การจัดทำหลักฐานควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และทรัพยากรของสถานศึกษาให้เป็นระบบและง่ายต่อการตรวจสอบ ($\bar{x}=4.09, SD=0.71$) และการวางแผนการใช้ การดูแลควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินการใช้ทรัพยากร การศึกษาให้ตรงกับคุณลักษณะประหยัด คุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.02, SD=0.74$) ตามลำดับ ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่ การเปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผลการใช้งบประมาณและทรัพยากรของสถานศึกษา ($\bar{x}=3.66, SD=0.87$) และการร่วมกับชุมชนและท้องถิ่นในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกับแผนงานและโครงการของสถานศึกษาหรือไม่เพียงใด ($\bar{x}=3.66, SD=0.81$)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2
ดังปรากฏ ตามตารางที่ 4.8 - 4.13**

ในส่วนนี้จะนำเสนอ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติ ในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Oneway ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's test) ดังนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติ ในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

3.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการปฏิบัติ ในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

3.1 ผลการเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.8-4.9

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			รวม		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. การศึกษาสภาพ แวดล้อมจัดทำข้อมูล แหล่งทรัพยากร ฯ	3.49	0.59	ปานกลาง	3.61	0.61	มาก	3.89	0.79	มาก	3.58	0.62	มาก
2. การสร้างความ ตระหนักแรงจูงใจ ในการระดมทรัพยากร	3.62	0.62	มาก	3.74	0.59	มาก	3.97	1.09	มาก	3.70	0.65	มาก
3. การระดม ทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.47	0.66	ปานกลาง	3.59	0.65	มาก	3.51	1.18	มาก	3.53	0.70	มาก
4. การสร้างความ สัมพันธ์ที่ีระหว่าง โรงเรียนและชุมชน	3.73	0.59	มาก	3.85	0.63	มาก	3.96	0.90	มาก	3.80	0.63	มาก
5. การบริหารทรัพย์สิน อย่างประหยัดคุ้มค่า	3.80	0.63	มาก	3.95	0.60	มาก	3.95	0.77	มาก	3.88	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.62	0.56	มาก	3.75	0.52	มาก	3.86	0.88	มาก	3.70	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าโดยรวมสถานศึกษาทุกขนาดมีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$, $SD=0.57$) เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุดได้แก่โรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X}=3.86$, $SD=0.88$) รองลงมาได้แก่ โรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X}=3.75$, $SD=0.52$) ส่วนโรงเรียนที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่โรงเรียนขนาดเล็ก ($\bar{X}=3.62$, $SD=0.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติในระดับสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารทรัพยากรอย่างประหยัดคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ($\bar{X}=3.88$, $SD=0.63$) รองลงมา ได้แก่ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ($\bar{X}=3.80$, $SD=0.63$) และการสร้างความตระหนักแรงจูงใจในการระดมทรัพยากร ($\bar{X}=3.70$, $SD=0.65$) ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายได้แก่การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญาและวิทยาการอื่นๆ จากท้องถิ่น ($\bar{X}=3.53$, $SD=0.70$)

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความแตกต่างการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การศึกษาสภาพแวดล้อม และจัดทำข้อมูลแหล่ง ทรัพยากร ฯ	ระหว่างกลุ่ม	2.39	2	1.20	3.21	0.04
	ภายในกลุ่ม	82.76	222	0.37		
	รวม	85.15	224			
2. การสร้างความตระหนัก และแรงจูงใจในการร่วมมือ ระดมทรัพยากรจากชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	1.93	2	0.97	2.31	0.10
	ภายในกลุ่ม	92.70	222	0.42		
	รวม	94.63	224			
3. การระดมเงินทุน ทรัพยากร บุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการ และอื่นๆจากท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	0.88	2	0.44	0.90	0.41
	ภายในกลุ่ม	107.99	222	0.49		
	รวม	108.87	224			
4. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2	0.55	1.37	0.26
	ภายในกลุ่ม	88.87	222	0.40		
	รวม	89.96	224			
5. บริหารทรัพย์สินอย่าง ประหยัดคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.33	2	0.66	1.69	0.19
	ภายในกลุ่ม	87.07	222	0.39		
	รวม	88.40	224			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	1.30	2	0.65	2.02	0.13
	ภายในกลุ่ม	71.15	222	0.32		
	รวม	72.45	224			

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชนเท่านั้น ที่มีการปฏิบัติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ข้างต้น

3.2 ผลการเปรียบเทียบการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน ดังตารางที่ 4.10-4.1

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจาก
ท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน	เขตเทศบาล			เขต อ.บ.ต.(พื้นที่ราบ)			เขต อ.บ.ต.(ภูเขา)			รวม		
	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. การศึกษาสภาพ แวดล้อมจัดทำข้อมูล แหล่งทรัพยากร ฯ	3.40	0.51	ปาน	3.65	0.62	มาก	3.42	0.63	ปาน	3.58	0.62	มาก
2. การสร้างความ ตระหนักแรงจูงใจ ในการระดมทรัพยากร	3.59	0.61	มาก	3.78	0.62	มาก	3.49	0.72	ปาน	3.70	0.65	มาก
3. การระดมทรัพยากร บุคคล ภูมิปัญญา จากท้องถิ่น	3.45	0.61	ปาน	3.68	0.65	มาก	3.08	0.71	ปาน	3.53	0.70	มาก
4. การสร้างความ สัมพันธ์ที่ดีระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	3.58	0.60	มาก	3.88	0.63	มาก	3.65	0.61	มาก	3.80	0.63	มาก
5. การบริหารทรัพย์สิน อย่างประหยัดคุ้มค่า	3.81	0.60	มาก	3.94	0.61	มาก	3.37	0.70	มาก	3.88	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	3.56	0.55	มาก	3.79	0.55	มาก	3.47	0.57	ปานกลาง	3.70	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.10 การระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนโดยรวม
 พบว่าสถานศึกษาทุกประเภทที่ตั้งมีการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาจากท้องถิ่นอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{X}=3.70$, $SD=0.57$) และเมื่อพิจารณาตามที่ตั้งของสถานศึกษาพบว่าโรงเรียนที่มีการปฏิบัติใน
 การระดมทรัพยากรในระดับสูงสุดได้แก่โรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) ($\bar{X}=3.79$, $SD=0.55$)
 รองลงมาได้แก่โรงเรียนที่ตั้งในเขตเทศบาล ($\bar{X}=3.56$, $SD=0.55$) และโรงเรียนที่มีการปฏิบัติในการ
 ระดมทรัพยากรอยู่ในระดับสุดท้ายได้แก่โรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) ($\bar{X}=3.47$, $SD=0.57$)
 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับสูงสุดได้แก่ด้านการบริหาร
 ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ($\bar{X}=3.88$, $SD=0.63$)
 รองลงมาได้แก่ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่
 สถานศึกษา ($\bar{X}=3.80$, $SD=0.63$) และด้านการสร้าง ตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดม
 ทรัพยากรจากชุมชน ($\bar{X}=3.70$, $SD=0.65$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย
 ได้แก่ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา และวิทยาการอื่นจากท้องถิ่น ($\bar{X}=3.57$, $SD=0.70$)

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบความแตกต่างในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. การศึกษาสภาพแวดล้อม และจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากร ฯ	ระหว่างกลุ่ม	2.79	2	1.39	3.75	0.02
	ภายในกลุ่ม	82.37	222	0.37		
	รวม	85.15	224			
2. การสร้างความตระหนัก และแรงจูงใจในการร่วมมือ ระดมทรัพยากรจากชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	3.37	2	1.69	4.10	0.02
	ภายในกลุ่ม	91.25	222	0.41		
	รวม	94.63	224			
3. การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิชาการ และอื่นๆจากท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	12.71	2	6.35	14.67	0.00
	ภายในกลุ่ม	96.16	222	0.43		
	รวม	108.87	224			
4. การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการนำชุมชนฯ	ระหว่างกลุ่ม	3.26	2	1.63	4.18	0.02
	ภายในกลุ่ม	86.70	222	0.39		
	รวม	89.96	224			
5. การบริหารทรัพยากรสินอย่าง ประหยัดคุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด	ระหว่างกลุ่ม	1.64	2	0.82	2.10	0.12
	ภายในกลุ่ม	86.76	222	0.39		
	รวม	88.40	224			
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	3.93	2	1.96	6.32	0.00
	ภายในกลุ่ม	68.98	222	0.31		
	รวม	72.90	224			

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโดยรวมสถานศึกษาทุกประเภทที่ตั้งมีการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ในตอนต้น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติแตกต่างกันใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน 2) ด้านการสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน 3) ด้านการระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่นๆ จากท้องถิ่นและ 4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffe's) ดังตารางที่ 4.12 – 4.16 ดังนี้

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัด
การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย
เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน	เขตเทศบาล	เขตอ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	เขตอ.บ.ต.(ภูเขา)
$\bar{x}$	3.56	3.79	3.47
เขตเทศบาล	3.56	-	0.09
เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	3.79	-	0.32*
เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)	3.47	-	-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนโดยรวม พบว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีการปฏิบัติในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นแตกต่างจากโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีค่ามากกว่าโรงเรียนที่ตั้งใน เขต อ.บ.ต. (ภูเขา) แต่ไม่พบความแตกต่างในโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต.(พื้นที่ราบ) และโรงเรียนที่ตั้งในเขตเทศบาล

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูล แหล่งทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน	$\bar{x}$	เขตเทศบาล เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)		
		เขตเทศบาล	เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)
		3.40	3.65	3.42
เขตเทศบาล	3.40	-	0.25	0.02
เขต อ.บ.ต.(พื้นที่ราบ)	3.65		-	0.23
เขต อ.บ.ต.(ภูเขา)	3.42			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูลแหล่งทรัพยากรของสถานศึกษาและชุมชน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต.(ภูเขา) เขตอ.บ.ต.(พื้นที่ราบ) และเขตเทศบาล มีระดับการปฏิบัติในด้านการศึกษาสภาพแวดล้อม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในด้านการสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน		เขตเทศบาล	เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)
	$\bar{X}$	3.59	3.78	3.49
เขตเทศบาล	3.59	-	0.19	0.10
เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	3.78		-	0.29*
เขตอ.บ.ต. (ภูเขา)	3.49			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้านการสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือระดมทรัพยากรจากชุมชน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีการปฏิบัติในด้านการสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการระดมทรัพยากรแตกต่างจากโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีค่ามากกว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) แต่ไม่พบความแตกต่างในโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) และโรงเรียนที่ตั้งในเขตเทศบาล

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในด้านการระดมทรัพยากรบุคคล
ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่นๆ จากท้องถิ่น จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน		เขตเทศบาล	เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)
	$\bar{x}$	3.45	3.68	3.08
เขตเทศบาล	3.45	-	0.23	0.37
เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	3.68		-	0.60*
เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)	3.08			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้านการระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการและอื่นๆ จากท้องถิ่น จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน พบว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีการปฏิบัติแตกต่างจากโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าคะแนนเฉลี่ยของโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) มีค่ามากกว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) แต่ไม่พบความแตกต่างในโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) และโรงเรียนที่ตั้งในเขตเทศบาล

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ที่ตั้งโรงเรียน	$\bar{x}$	เขตเทศบาล	เขตอ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	เขตอ.บ.ต. (ภูเขา)
		3.58	3.88	3.65
เขตเทศบาล	3.58	-	0.30	0.07
เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ)	3.88		-	0.23
เขต อ.บ.ต. (ภูเขา)	3.65			-

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนที่ตั้งในเขต อ.บ.ต. (ภูเขา) เขต อ.บ.ต. (พื้นที่ราบ) และเขตเทศบาล มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น
เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาเชิงราย เขต 2 ดังตารางที่ 4.17 – 4.18

ตารางที่ 4.17 ปัญหาในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2

ด้านที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
1.	การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูล แหล่งทรัพยากรสถานศึกษาและชุมชน			
	1. แหล่งทรัพยากรในชุมชนมีน้อย	45	43.69	1
	2. ขาดแคลนบุคลากรในการจัดทำข้อมูล	31	30.1	2
	3. ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือเนื่องจาก ไม่เห็นความสำคัญ	27	2.21	3
	รวม	103	100	-
2.	การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือ ระดมทรัพยากรจากชุมชน			
	1. ชุมชนไม่มีความพร้อมในหลายๆด้าน เช่น ต้อง ประกอบอาชีพ ฐานะยากจน ขาดแรงจูงใจ	36	43.90	1
	2. ชุมชนไม่เห็นความสำคัญคิดว่าโรงเรียนเป็น ของรัฐ ดังนั้นรัฐต้องรับผิดชอบดูแลในทุกด้าน	26	31.71	2
	3. ขาดการสร้างความตระหนักให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร	20	24.39	3
	รวม	82	100	-
3.	การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยากรและอื่นๆ จากท้องถิ่น			
	1. สภาพของเศรษฐกิจของชุมชนไม่เอื้อ อำนวยในการระดมเงินทุน	60	58.25	1
	2. โรงเรียนขาดงบประมาณ ค่าตอบแทน ให้แก่วิทยากร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น	22	21.36	2
	3. วิทยากร หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดทักษะ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน	21	20.39	3
	รวม	103	100	-

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ด้านที่	ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
4.	การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา			
1.	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากเวลาว่างของชุมชนและสถานศึกษา ไม่ตรงกัน	57	48.31	1
2.	เขตบริการของโรงเรียนกว้างมาก มีหลายหมู่บ้าน ที่อยู่ในเขตบริการของโรงเรียน	34	28.81	2
3.	มีปัญหาด้านการสื่อสารเนื่องจากชุมชนเป็นชาวเขาเผ่า ต่าง ๆ ไม่สามารถพูดภาษาไทยได้	27	22.88	3
	รวม	118	100	-
5.	การบริหารทรัพย์สินอย่างประหยัด คุ่มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา			
1.	ไม่มีการวางแผนการใช้ทรัพยากร	25	36.23	1
2.	ไม่มีความตระหนักในเรื่องการใช้ทรัพย์สินส่วนรวม เนื่องจากไม่มีการชี้แจง ทำความเข้าใจเรื่องการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียน	23	33.33	2
3.	ความต้องการใช้ทรัพยากรมีมากขึ้นเนื่องจากเป็นช่วงที่โรงเรียนกำลังพัฒนาด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษา	21	30.44	3
	รวม	69	100	-

จากตารางที่ 4.17 ปัญหาในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่ามีปัญหา
ที่สำคัญได้แก่สภาพเศรษฐกิจของชุมชนไม่เอื้ออำนวยในการระดมเงินทุน คิดเป็นร้อยละ 58.25
รองลงมา ได้แก่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากเวลาว่าง
ของชุมชนและสถานศึกษาไม่ตรงกัน คิดเป็นร้อยละ 48.31 ชุมชนไม่มีความพร้อมในหลายๆ ด้าน
เช่น ต้องประกอบอาชีพ ฐานะยากจน ขาดแรงจูงใจ คิดเป็นร้อยละ 43.90 แหล่งทรัพยากรในชุมชน
มีน้อย คิดเป็นร้อยละ 43.69 และไม่มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรคิดเป็นร้อยละ 36.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ข้อเสนอแนะในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่นเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2

ด้านที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
1. การศึกษาสภาพแวดล้อมและจัดทำข้อมูล				
แหล่งทรัพยากรสถานศึกษาและชุมชน				
	1. จัดตั้งทีมงาน และจัดสรรงบประมาณในการสำรวจ และจัดทำข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อไม่ให้กระทบเวลาการจัดการเรียนการสอนควรจัดทำข้อมูลในช่วงปิดเทอม	33	41.25	1
	2. ภาครัฐ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ควรให้การส่งเสริม ด้านศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น โดยร่วมกันศึกษา และจัดทำข้อมูลอย่างจริงจัง	26	32.50	2
	3. ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสำรวจข้อมูล โดย ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ	21	26.25	3
	รวม	80	100	-
2. การสร้างความตระหนักและแรงจูงใจในการร่วมมือ				
ระดมทรัพยากรจากชุมชน				
	1. จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องบทบาทหน้าที่ของชุมชนที่มีต่อ โรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	32	45.07	1
	2. จัดให้มีฝ่ายที่มีหน้าที่รับผิดชอบสร้างความตระหนัก โดยตรง และ โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการของชุมชน	24	33.80	2
	3. พัฒนาส่งเสริมอาชีพในชุมชนให้มั่นคง	15	21.13	3
	รวม	71	100	-

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
3.	การระดมทรัพยากรบุคคล ภูมิปัญญา วิทยาการ และอื่นๆ จากท้องถิ่น			
1.	จัดอบรมวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน	73	70.19	1
2.	จัดหางบประมาณเป็นค่าตอบแทนวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น	20	19.23	2
3.	ผู้บริหารใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวในการนำ ชุมชน นักธุรกิจ องค์กรต่าง ๆ และหน่วยงาน ภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา	11	10.58	3
	รวม	104	100	-
4.	การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่สถานศึกษา			
1.	ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลายโดยใช้วิธีการ ให้นักเรียนเป็นผู้บอกข่าวกิจกรรมของโรงเรียน แก่ผู้ปกครองหรือใช้เสียงตามสายของหมู่บ้าน และ ประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชน	40	36.36	1
2.	ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเข้าพบปะ ผู้นำชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีกับชุมชน	38	34.55	2
3.	สร้างความศรัทธา การยอมรับจากชุมชน โดยจัด การศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการของชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การ ศึกษาอย่างแท้จริง	32	29.09	3
	รวม	110	100	-

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ด้านที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่	ร้อยละ	ลำดับที่
5.	การบริหารทรัพย์สินอย่างประหยัด คุ่มค่า และ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา			
1.	มีการวางแผนการใช้ทรัพย์สินของโรงเรียน ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	36	46.75	1
2.	จัดทำมาตรการการใช้ทรัพย์สินของโรงเรียน อย่างประหยัด คุ่มค่าและรณรงค์ให้ปฏิบัติ ตามมาตรการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	23	29.87	2
3.	ปลูกจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญ และ มีความรู้สึกรัก ห่วงแหนทรัพย์สินของ โรงเรียน	18	23.38	3
	รวม	77	100	-

จากตารางที่ 4.18 การศึกษาข้อเสนอแนะที่สำคัญในการระดมทรัพยากรจากท้องถิ่น เพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่ามีข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่จัดอบรมวิทยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีความรู้ความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.19 รองลงมาได้แก่มีการวางแผนใช้ทรัพย์สิน ของโรงเรียนร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คิดเป็นร้อยละ 46.75 จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของชุมชนที่มีต่อโรงเรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 45.07 จัดตั้งทีมงานและจัดสรรงบประมาณในการ สํารวจข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นและดำเนินการสำรวจข้อมูลในช่วงปิดเทอม เพื่อไม่ให้กระทบเวลา ในการจัดการเรียนการสอนของครู คิดเป็นร้อยละ 41.25 และประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยใช้วิธีการให้นักเรียนเป็นผู้บอกข่าวกิจกรรมของโรงเรียนแก่ผู้ปกครองหรือใช้เสียงตามสายของ หมู่บ้าน และประชาสัมพันธ์ผ่านวิทยุชุมชนคิดเป็นร้อยละ 36.36 ตามลำดับ